

# Чорнобильська Мадонна (дуже стисло)

Іван Драч

Пролог

У поета, що збирається написати поему, створюється відчуття, що це не він пише вірші, що за нього хтось водить пером, хоч він і розмірковує подовгу над кожним словом. Це мати, вічна Мадонна.

Солдатська мадонна

На покинутих балконах уже більше року сушиться під сонцем, метляється на вітрах білизна. Люди не повернуться сюди. Доводиться навіть сосни закопувати глибоко в пісок, бо вони всі насичені страшною радіацією.

Але щоранку у цій страшній зоні люди бачать, на піску сліди босих ніг. Слід жінки веде до саркофагу, хоча у цій зоні давно немає нікого. Солдати пускають слідом собаку, але він не бере слід.

Генерал признається, що вже третій раз від нього з Києва до села тікає мати.

Варіація на банальний київський сюжет, або Баба в целофані наша мати

Баба замотується вся у целофан, сподіваючись таким чином захиститися від радіації. Вона не хоче залишати рідної домівки. Солдати сміються з її наївності, з того, що вона взула корову.

Соловей-розбійник

— Марія, Марія... Та Марія не та.

Та зродила Христа,

ця — антихриста!

Жінка страждає, бо це її син вигадав "станцію й атом". Приїздив до матері і розказував про станцію, нове місто.

У Прип'яті залишився тільки Соловей-розбійник — це свист дозиметрів, які реагують на радіацію.

Вічна материнська елегія

Мати не хоче покидати свою домівку, до якої звикла, хоч залишатися тут і небезпечно. Син намагається забрати її до себе, вивезти машиною.

Все плакало на сонці,

Не хтіло помирати.

І квітку прямо в стронцій

Поцілувала Мати.

Примітивний портрет складної людини

Син, що на трибуні кричить про свою любов до Матері, але тепер покинув її, втікши від розбурханого атома. Головне для нього — посади та популярність.

Не вміла ж Мати шанувати,

Не всі вінки приберегла  
Для кучерявого чола,  
Не підсадила на всі трони  
Зад войовничої персони,  
А примітивам треба знати,  
Що матір можна й вибирати!  
А гордий світ? Він не гордує.  
Він дивиться...і аплодує...

Епілог

Мати дивиться в душу своїм синам і бачить там тільки почуття вини. Це сини завинили перед Матір'ю-Мадонною, рідною землею.

### **Критика, коментарі до твору, пояснення (стисло):**

Поема "Чорнобильська мадонна" увійшла до збірки "Храм сонця" (1988 р.). Епіграфи до кожного розділу — це алюзії до інших поетичних творів, народної поезії.

Мати зображена у поемі як Мадонна, Божа Мати Марія, Оранта. Вона перша Відчула страшні наслідки Чорнобиля. Вона перша спалахнула болем. Адже таке страхіття вчинили її сини. І саме перед нею сини мають звітувати, у неї повинні просити пробачення за заподіяне.

Образ Мадонни то наближується до земного — солдатська мадонна, звичайна селянка, то набуває узагальненого, піднесеного звучання. За "звичайними подробицями" — взута корова, загорнена у целофан жінка, сліди босих ніг на піску — стоїть страшна трагедія цілого народу і окремо кожної людини, що позбавляється найдорожчого і ніяк не може з цим змиритися.